

УНИЈА УДРУЖЕЊА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА И ЗДРАВСТВЕНИХ ТЕХНИЧАРА

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Union of Associations of Nurses and Health Technicians of the Republic of Serbia

Берtrandа Расела бр. 2е/25, 11000 Земун

e-mail: unija.umsztrs@gmail.com www.uuzurs.rs

UPUTSTVO ZA PISANJE RADA

Ovaj vodič za autore o pravilnom pisanju naučnog rada, radi publigovanja u stručnom časopisu *Sestrinska vizija* Unije udruženja medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Srbije.

Autori bi trebalo da detaljno i pažljivo pročitaju uputstva za pripremu radova pre predaje rukopisa za štampanje. Izuzetno je važno da autori i koautori pripreme radove prema ustanovljenim principima jer je to izuzetno značajno za klasifikaciju naučnog časopisa.

Sestrinska vizija je zvanični časopis Unije udruženja medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Srbije (u daljem tekstu UNIJA) te se autori se slanjem rukopisa automatski odriču autorskih prava koje prenose na Uniju. Sestrinska vizija prima na razmatranje i publikovanje sledeće kategorije rukopisa:

- originalni radovi,
- saopštenja,
- pregledni radovi,
- izveštaji sa kongresa i stručnih sastanaka,
- stručne vesti,
- prikazi stručnih knjiga i praktikuma,
- istorijie sestrinstva i medicine,
- pisma uredništvu i
- dopise "U spomen".

Uz rad treba priložiti potvrdu s potpisima svih autora da članak nije objavljen u nekom drugom časopisu, kao i da nije u toku razmatranje za objavljivanje u drugom časopisu. Obrazac možete preuzeti sa sajta časopisa.

Rad koji se pošalje radi objavljivanja u časopisu, od strane urednika upućuje se recenzentima na stručnu recenziju (dvostruka slepa recenzija), recezenti imaju obavezu da u roku od sedam do deset dana daju svoju recenziju. Ako recenzenti predlože izmene ili dopune autori su dužni da izvrše korekcije u skladu sa preporukama, kopija recenzije, bez imena recenzenata, dostavlja se autoru radi njegove konačne odluke. Odluka uredništva o prihvatanju rada donosi se na osnovu pozitivne odluke recenzenata koji ocenjuju kvalitet, jasno izneseće činjenice, na osnovu stila kao i relevantnosti teme u odnosu na stiku sestrinstva i zdravstvene nege. Radovi se ne naplaćuju i ne vraćaju.

Uredništvo je dužno da po prijemu tj pristizanju rada odgovori sa povratnom informacijom da je rad primljen i poslat u dalju obradu, takođe uredništvo mora dati vremenski rok kada će autor dobiti odgovor o knačnoj odluci prihvatanja ili korigovanja rukopisa. Ceo

proces od slanja rukopisa do konačne odluke ne bi trebalo da traje duže od 30 radnih dana. Uredništvo ima pravo da pre slanja rukopisa na recenziju izvrši selekciju poslatog rada i isti vrati odmah na doradu prema pisanom vodiču za autore, da odbije rad za dalju proceduru u koliko smatra da rad nije u skladu sa moralnim i etičkim načelima profesije, u koliko smatra da rad nije domenu interesovanja časopisa, u koliko je rad napisan na jeziku koji nije po propozicijama časopisa. Pre ocene od strane stručnih recezenata rukopis prolazi kroz sistem provere na plagijatizam, u koliko se ispostavi da je rad plagijat rukopis se automatski odbija. Rukopis nakon izjašnjavanja renczenata može biti prihvaćen za objavu, vraćen na doradu ili odbijen. Rukopis slati preko sajta <https://aseestant.ceon.rs/> pretrgrom na stranici časopisa Sestrinska vizija ili putem mejla: unija.umsztrs@gmail.com sa naznakom PRIJAVA RUKOPISA ZA PUBLIKOVANJE.

Opšta pravila: Rukopis članka i svi prilozi treba da budu jasni i napisani na engleskom ili srpskom jeziku, a za pisanje rada koristiti isključivo Microsoft Word program. Rukopis treba da je pripremljen na formatu A4. Sve margine treba da budu 2,5 cm. Stranice je potrebno numerisati. Koristiti tip slova (font) Times New Roman, veličine 12. Radove treba kucati sa proredom 1,5. U rukopisu članka obeležiti mesta za slike, sheme, grafikone, tabele i ne ostavljati празан prostor u tekstu. Literaturni (reference) podaci u tekstu se označavaju arapskim brojevima u uglastim zagradama redosledom kojim se pojavljuju u tekstu, na primer [1,2]. Prilikom upotrebe skraćenica a koja se navodi više puta u rukopisu, prvi put u tekstu u zagradi objasniti značenje. Dijagnoze na latinskom pisati **italic** pismom.

Merne jedinice: dužina, visina, težina i zapremina označavaju se u metričkim jedinicama (metar - m; kilogram - kg; litar -l) ili podjedinice. Temperatura se izražava u stepenima Celzijusa (°C), koncentracije u molima; uređaji se označavaju trgovackim nazivima, a naziv i mesto proizvođača su u zagradama. Svi rezultati kliničkih i biohemijskih istraživanja izražavaju se u jedinicama međunarodnog sistema mera - SI. Za navođenje imena leka isključivo koristiti generičko naziv leka npr. Inhibitori protonske pumpe ili Acetilsalicilna kiselina i sl, uređaji se označavaju fabričkim nazivima

Autorstvo: Svi autori treba da budu odgovorni za autorstvo. Svaki autor treba da aktivno učestvuje u pisanju rada da bi bio odgovoran za rad u celosti. Autorstvo se bazira samo na višeslojnem spoju koncepcije rada, dobijenih rezultata/analize kao i interpretacije dobijenih rezultata. **Doprinos svakog autora napisati u obrascu koji stoji na sajtu i poslati uz rad.**

Struktura rukopisa rada : Rukopisi treba da sadrže sledeća poglavља: naslov, autore i njihove afilijacije, kratak sadržaj na srpskom jeziku sa ključnim rečima, uvod, eksperimentalni deo (materijal, metode), rezultate, diskusiju, zahvalnica, literaturu i kratak sadržaj (Abstract) na engleskom jeziku takođe sa ključnim rečima. Pregledni članak sadrži sledeća poglavља: uvod, pregled slučaja, zaključak i literaturu. Pregledni članak mora da sadrži u literaturi navedena najmanje 4 autocitata autora . Sva poglavљa se pišu velikim slovima koristeći oznaku "bold".

Tabelarni prikaz strukture rukopisa.

NASLOV	Poželjno je da bude kratak, jasan,jednostavan sa akcentom na važnosti vašeg rada.
AUTORSTVO	Autor/I trebalo bi da zajdnički učestvuju u pisanju, dizajnu, prezentovanju rezultata I ostalim segmentima rada. Rada mora biti originalni rukopis, rečenice u radu nesmeju biti prepisane u orginalu iz drugih publikacija.
APSTRAKT /SAŽETAK	Predstavlja sumiranje celokupnog rada, sa dobijenim podacima na osnovu koga će čitalac doneti odluku o daljem čitanju vašeg rukopisa.
Poglavlje: UVOD	Potrudite se da date odgovore na sledeća pitanja: 1. Zašto je ovaj rukopis važan? 2. Šta je ranije pisano u toj oblasti o kojoj pišete? 3. Šta ćete prikazati u ostatku vašeg rukopisa? U ovom poglavlju početi sa citiranjem literature.
Poglavlje:METODOLOGIJA	U ovom poglavlju je potrebno naglasiti koja vrsta istraživanja je rađena, kojom metodom I metodu opisati, zatim reći koja je ciljna grupa za istraživanje, broj ispitanika, mesto I vreme istraživanja, metod dobijanja rezultata, kao I da li postoji etičko odobrenje ili odobrenje određene institucije u kojoj je istraživanje sprovedeno.
Poglavlje: REZULTATI	U ovom poglavlju iznesite najinteresantnije rezultate bez komentara, a na kraju rukopisa prikazati sve rezultate u vidu tabele, grafikona ili drugog statističkog dizajna. U ovom poglavlju se ne citira literature.
Poglavlje: DISKUSIJA	Obavezno se osvrnuti i dati pregled podataka o sličnim istraživanjima u svetu, a poenta je iznosti komentare o dobijenim podacima vašeg istraživanja i vršiti poređenje sa istraživanjima sličnih studija. Ne komentarisati sve dobijene podatke kroz vase istraživanje već samo one koje su od statističe značajnosti.
Poglavlje: ZAKLJUČCI	Dati opšti zaključak na osnovu vašeg istraživanja, i ne iznositi tvrdnje o kojima niste dobili rezultate. Zaključak treba da bude kratak i jasan od tri do pet rečenica i koji su planovi za eventualnu budučnost. U ovom poglavlju ne citirati literaturu!

Poglavlje: ZAHVALNOST	Ovo poglavlje nije obavezno, piše se na kraju i obično se kroz dve do tri rečenice iznosi zahvalnost pojedinoj osobi ili instituciji sa obrazloženjem zašto se zahvaljujete.
Poglavlje Literatura - REFERENCE	Pisati po datim preporukama u ovom uputstvu za autore.
Poglavlje PRILOG	Ovo poglavlje je obavezno u situacijama kada prikazujete tabele, slike I sl. Obavezno u rukopisu napisati npr Tabela 1 a istu prikazati u PRILOGU Slika 1 i istu prikazati u prilogu.

Naslovna strana: Na posebnoj stranici navesti naslov članka, bez skraćenica, velikim slovima, a ispod naslova navesti imena autora (bez titula) indeksirana brojevima koje odgovaraju onima pod kojima se nalaze nazivi i adrese ustanova u kojima autori rade. Pri dnu ove stranice otkucati ime i prezime autora odgovornog za dalju korespondenciju, punu adresu, broj telefona, faksa ili e-mail adresu.

Apstrakt: Uz originalni rad, saopštenje ili pregled iz literature treba priložiti na posebnoj stranici kratak sadržaj, koji sadrži naslov rada, prezimena, inicijale imena autora, nazive ustanova i mesta (iz kojih su autori), zatim sadržaj članaka u ne više od 200 do 300 reči. Za naslove apstrakta (kratkog sadržaja) koriste se oznake italic i bold, a za tekst sadržaja samo italic. Apstrakt **ne treba** da sadrži literaturne podatke. U njemu se navode, bez opisivanja, bitne činjenice, kratak prikaz problema i osnovni zaključak. U originalnom članku kratak sadržaj treba da **sadrži sledeća poglavlja: uvod, cilj, metod rada i zaključak**.

Ključne reči: Na kraju apstrakta/kratkog sadržaja dodaju se ključne reči (ne manje od 4 ne više od 8), koje su bitne za brzu identifikaciju i klasifikaciju sadržaja članka. Ključne reči moraju biti na karaku i apstrakta na Srpskom i apstrakta na Engleskom jeziku. Ključne reči trebaju biti relevantne ili opisne, mogu biti kratke fraze, preporuka je koristiti ovaj sajt za dobijanje ključnih reči <http://www.nlm.nih.gov/mesh>

Originalni članci sadrže sledeća poglavlja: uvod, cilj rada, metod, rezultate, diskusiju, zaključak i literaturu. Prikaz slučaja treba da sadrži uvod, opis slučaja i bolesnika, diskusiju i reference.

Kratak sadržaj (Abstract) na engleskom jeziku treba da bude otkucan na posebnoj stranici i treba da sadrži sve elemente kao i kratak sadržaj na srpskom jeziku.

Uvod rada se piše jasno, sažeto, uz navođenje suštine materije i radova koji su u vezi sa problematikom, kao i ciljem istraživanja.

Eksperimentalni deo opisuje materijale i metode, bez posebnih detalja ako su već opisani u literaturi (navesti literaturni podatak), a detaljno opisati ako je metodologija nova ili modifikovana. Potrebno je navesti metode izračunavanja parametara i statističke analize rezultata. Ukoliko se upotrebljavaju skraćenice, pri prvom navođenju u tekstu treba napisati i njihov pun naziv.

Rezultate prikazati jasno i pregledno, sa odgovarajućom statističkom obradom.

Diskusija obuhvata interpretaciju dobijenih rezultata i njihovo upoređenje sa literaturnim podacima. Rezultati i diskusija mogu se objediniti.

Zaključak se daje na kraju teksta jasno i koncizno kao rezultat istraživanja u vidu opšteg zaključka ili više pojedinačnih označenih numerički (arapskim brojevima).

Izveštaji sa kongresa i stručnih sastanaka, stručne vesti, prikazi stručnih knjiga i praktikuma, istorijie medicine,pisma uredništvu i dopise “U spomen, sadržaj ovih rukopisa treba da sadrži: apstrakt koji opisuje problematiku od 200 do 300 reči kao i ključne reči, daljem tekstu sadrži poglavlja Uvod (pristup temi) koristeći raspoloživu literature, podnaslove shodno temi i zaključak.

Obim rukopisa: Ceo tekst rukopisa: naslovna strana, kratak sadržaj, uvod, eksperimentalni deo (materijal, metode), rezultati, diskusija, zahvalnost, literatura uključujući legende (tabele, fotografije, grafikone, sheme itd.) mogu imati 3.000 reči za originalne članke; za saopštenja do 2000 reči, Za pregledne radove 5.000 reči; za stručne izveštaje 1.500 reči a za ostale pregledne 1.000 reči. Broj tabela, slika, shema, crteža, grafikona (zajedno) može biti najviše do polovine broja kucanih stranica rukopisa.

Tabele, slike, crteži, sheme, grafikoni: Svaka tabela se kuca na posebnoj stranici. Tabele se označavaju arapskim brojevima po redosledu navođenja u tekstu. Naslov tabele prikazuje sadržaj tabele. Upotrebu skraćenica u tabeli obavezno objasniti u legendi tabele. Fotografije priložiti odvojeno od rukopisa, u koliko su a fotografijama bolesnici obavezno fotografiju obraditi tako da su lica zamućena ili su oči precrtane crnom debelom linijom, oštrih kontura. Tekst (opis) slike kuca se na posebnom listu. Crteže (sheme i grafikone) priložiti na posebnoj strani (sa precizno unetim vrednostima na *apscisi i ordinati*). Zahvalnica se piše na kraju teksta a sadrži podatke ili izraze zahvalnosti autora na pomoći: naučnoj, stručnoj, tehničkoj ili finansijskoj.

U koliko je rukopis deo diplomskog rad, master rad, doktorata, naučnog projekta **OBAVEZNO** na kraju rukopisa to istaknuti rečenicom: Ovaj rukopis je deo diplomskog rada pod nazivom, odbranjenog datuma, ime ustanove i mesta odbrane, u koliko je rukopis deo nekog od navedenih radova a nije odbranjen onda naznačiti da je rukopis deo npr. diplomskog rada koji je u procesu odbrane pa podatke naziv rada, mesto (najiv institucije u kojoj se rad brani), u koliko je de projekta obavezno napisati kojeg projekta mesto, period trajanja projekta i ime institucije u kome se projekat realizuje.

Literatura: Citiranje literature uz poštovanje određenih standarda izuzetno je značajno za klasifikaciju naučnih časopisa. Reference se pišu na posebnim stranicama jednostrukim proredom, a dvostrukim između pojedinih referenci, s rednim arapskim brojevima prema redosledu navođenja u tekstu. Broj referenci u literaturi ne prelazi 30, osim za pregled iz literature gde je prihvatljivo i do 50 referenci. Reference se navode po ugledu na Vancouver sistem, koji se zasniva na principima koji koriste Nacionalna Biblioteka Medicine i Index Medicus. Za svaki rad koji se piše **najmanje 5 referenci mogu biti starijih od pet godina**, izuzev preglednog rada gde je dozvoljeno da broj starijih reference bude do 10. Većina citirane literature ne bi trebalo da bude starija od pet godina. **Poželjno je citirati domaće autore kao i autore koji su obavljivali u našem časopisu.**

Preporuke o tačnosti pisanja reference pogledajte na

https://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html

https://nub.rs/fileadmin/informacione_usluge/citiranje/Natasja_Milic-Citiranje_literature_u_naucnom_radu.pdf

Primeri:

Naucni rad	Vlaisavljevic Z, Rankovic I. Specific Nursing Care Rendered In Hepatic Encephalopathy: Contemporary Review and New Clinical Insights. J Nurs Care2015;4: 264. doi:10.4172/2167-1168.1000264 Poželjno je nавести doi broj
Udzbenik	Marinković Lj. Menadžment u zdravstvenim organizacijama. 2 izdanje, Beograd, 2011 posle godine staviti pp(papir page-od strane do strarne)230-234
Internet sajt	Abood S. Quality improvement initiative in nursing homes: the ANA acts in an advisory role. Am J Nurs. 2002 Jun [cited 2002 Aug 12];102(6):[about 1 p.]. Available from: http://www.nursingworld.org/AJN/2002/june/Wawatch.htmArticle

Prof. Dr sci. med. Željko Vlaisavljević

ISSN: 2737-9647

ISSN On line: 2737-9744